

## Chambre des Représentants

SESSION 1961-1962.

12 JUIN 1962.

### PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 24 avril 1958 accordant, sous certaines conditions, une pension aux veuves qui ont épousé, après les faits dommageables, un bénéficiaire des lois sur les pensions de réparation, créant une rente de combattant et de captivité en faveur des combattants, des prisonniers politiques et des prisonniers de guerre de 1940-1945 et réalisant certains ajustements en matière de rente pour chevrons de front.

### DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Sous le Gouvernement présidé par M. Van Acker, le Parlement a voté le 24 avril 1958 une loi accordant aux prisonniers politiques de la guerre 1940-1945, une rente de captivité.

L'auteur de cette proposition fit remarquer, au moment du vote que l'on avait omis d'inclure dans le bénéfice de cette loi, les anciens prisonniers politiques de 1914-1918.

M. Liebaert, Ministre des Finances de l'époque, au cours de la séance du 15 avril 1958, déclara qu'il s'agissait d'un oubli; il promit formellement à la tribune de la Chambre des Représentants de réparer ou de faire réparer par son successeur, cette injustice, tout en demandant de voter d'urgence la loi en discussion, car le Gouvernement partait en vacances et le temps faisait défaut pour proposer tout amendement qui aurait exigé le renvoi du projet au Sénat.

Sous le gouvernement de M. Eyskens, forts de la promesse de M. Liebaert, les anciens prisonniers politiques intervinrent sans cesse auprès du Premier Ministre, du Ministre de la Santé Publique, et du Ministre des Finances pour obtenir réparation pour les prisonniers politiques 1914-1918.

Diverses objections furent présentées par les instances ministérielles, notamment celles disant qu'en assurant aux prisonniers politiques de 1914-1918, une rente de captivité,

## Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1961-1962.

12 JUNI 1962.

### WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 24 april 1958 tot toekenning, onder sommige voorwaarden, van een pensioen aan de weduwen die na het schadelijk feit in het huwelijk zijn getreden met een gerechtigde van de wetten op de vergoedingspensioenen, tot het instellen van een strijdertrente en een gevangenschapsrente ten voordele van de strijdert, de politieke gevangenen en de krijsgevangenen van 1940-1945 en ter verwezenlijking van sommige aanpassingen inzake frontstrepes.

### TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Ten tijde van de Regering onder leiding van de heer Van Acker heeft het Parlement, op 24 april 1958, een wet goedgekeurd, waarbij aan de politieke gevangenen van de oorlog 1940-1945 een gevangenschapsrente werd toegekend.

Bij de stemming had de auteur van dit voorstel erop gewezen dat men nagelaten had de oud-politieke gevangenen van 1914-1918 tot het genot van deze wet toe te laten.

De heer Liebaert, toenmalig Minister van Financiën, verklaarde in vergadering van 15 april 1958, dat het een vergetelheid gold; hij beloofde uitdrukkelijk, van op de tribune van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, dit onrecht te herstellen of door zijn opvolger te laten herstellen, maar vroeg tens de wet in behandeling dringend te willen goedkeuren, daar de Regering op het punt stond met reces te gaan en de nodige tijd ontbrak om een amendement voor te stellen, wat de terugzending van het ontwerp naar de Senaat zou genoodzaakt hebben.

Onder de Regering Eyskens, hebben de gewezen politieke gevangenen — vertrouwende op de belofte van de heer Liebaert — onophoudend stappen gedaan bij de Eerste-Minister, de Minister van Volksgezondheid en de Minister van Financiën, om voor de politieke gevangenen van 1914-1918 bedoelde vergoedingen te bekomen.

De ministeriële instanties voerden verschillende bezwaren aan, o. m. dat de toekenning van een gevangenschapsrente aan de politieke gevangenen van 1914-1918 tevens het ver-

il fallait l'accorder également aux déportés de la première guerre.

Cette objection ne tient pas, car seules les personnes arrêtées pour avoir posé un acte patriotique nettement caractérisé et qui ont été condamnées de ce fait à un emprisonnement d'au moins six mois, seraient appelées à bénéficier de la rente.

En fait, cette catégorie de prisonniers entre seule dans la catégorie des prisonniers politiques de 1940-1945 jouissant du statut :

A) le bénéfice de la loi sur les pensions militaires fixé par arrêté royal du 17 décembre 1923 assimilant les civils qui ont accompli un des faits suivants, exclusivement :

1<sup>o</sup>) collaboration à un service de renseignements belge ou allié;

2<sup>o</sup>) collaboration à un service de recrutement belge;

3<sup>o</sup>) tentative de franchir la frontière, dans le but de rejoindre l'armée;

4<sup>o</sup>) aide apportée à des jeunes gens dans leur tentative de rejoindre l'armée, à titre bénévole;

5<sup>o</sup>) diffusion d'écrits patriotiques, publications prohibées par l'autorité occupante.

B) la Croix Civique de 1914-1918 et la médaille du Prisonnier Politique 1914-1918, accordée à la catégorie de prisonnier ci-dessus mentionnée;

la médaille de la Victoire et la médaille commémorative 1914-1918 (réservée aux jeunes gens ayant tenté de rejoindre l'armée et emprisonnés de ce fait).

C) la carte de réduction sur les chemins de fer belges et la S. N. C. F. Vicinaux (accordée à cette même catégorie).

D) l'assimilation aux anciens combattants 1914-1918 des anciens prisonniers politiques pour nomination au grade de sous-lieutenant des élèves du C. I. S. L. A.

En résumé, on a considéré que les prisonniers politiques étaient des combattants du front de l'intérieur tandis que les déportés sont considérés comme des victimes civiles.

## II. — On a prétendu que la dépense serait élevée :

Cette objection n'est pas valable non plus; de nombreux décès étant intervenus depuis, il ne reste plus qu'un petit millier de bénéficiaires; il suffirait de compter le nombre de cartes de réduction sur les chemins de fer pour connaître le nombre exact de bénéficiaires éventuels encore en vie.

Voyant s'approcher le terme de leur vie et considérant avec amertume que leurs camarades de 1940-1945 ont été mieux considérés et mieux récompensés pour leur dévouement à la Patrie, les anciens prisonniers politiques 1914-1918 continuent à espérer un peu plus de justice à leur égard; ils attendent avec impatience et angoisse la reconnaissance de leurs droits légitimes et la fin d'une flagrante injustice.

Luttant depuis deux ans afin que soit tenue une promesse qui leur fut faite solennellement, ils sont écœurés des lenteurs administratives et des faux prétextes invoqués.

Cette proposition a pour but de donner satisfaction aux prisonniers politiques ayant subi une captivité d'au moins

lenen van deze rente aan de gedeporteerden van de eerste wereldoorlog met zich zou brengen.

Dit argument houdt geen steek, daar alleen de personen die werden aangehouden wegens het stellen van een kennelijk patriottische daad en die uit dien hoofde tot een gevangenisstraf van ten minste zes maanden zijn veroordeeld, het voordeel van deze rente zouden genieten.

Iimmers, alleen deze categorie gevangenen wordt erkend onder de categorie politieke gevangenen 1940-1945 die het voordeel van het statuut genieten :

A) het genot van de wet op de militaire pensioenen, vastgesteld bij koninklijk besluit van 17 december 1923 houdende gelijkstelling van de burgers die, met uitzondering van elke ander feit, de volgende daden hebben gesteld :

1<sup>o</sup>) medewerking met een Belgische of geallieerde inlichtingendienst;

2<sup>o</sup>) medewerking met een Belgische recruteringsdienst;

3<sup>o</sup>) poging om de grens over te steken om zich bij het leger te vervoegen;

4<sup>o</sup>) bereidwillig en zonder vergoeding geboden hulp aan jongelui, die poogden zich bij het leger te vervoegen;

5<sup>o</sup>) Verspreiding van vaderlandslievende geschriften, die door de bezettende overheid verboden waren.

B) het Burgerlijk Kruis van 1914-1918 en de medaille van de Politieke Gevangene 1914-1918, toegekend aan de hoger vermelde categorie gevangenen;

de Overwinningsmedaille en de herinneringsmedaille 1914-1918 (voorbehouden aan de jongelui die gepoogd hebben zich bij het leger te vervoegen en dientengevolge gevangen werden genomen).

C) de reductiekaart op het net van de Belgische spoorwegen en van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen (aan dezelfde categorie toegekend).

D) de gelijkstelling van de oud-politieke gevangenen met de oud-strijders 1914-1918 wat betreft de benoeming tot de graad van onderluitenant van de leerlingen die de Vormingscursussen voor Onderluitenaars van het Aanvullingskader gevuld hadden.

Kortom heeft men het zo beschouwd, dat de politieke gevangenen strijders van het binnenlandsfront waren, terwijl de weggevoerden beschouwd worden als burgerlijke slachtoffers.

## II. — Men heeft beweerd dat de uitgave hoog zou liggen :

Deze opmerking houdt evenmin steek; daar zich sindsdien talrijke overlijdens hebben voorgedaan, blijven er slechts minder dan duizend begunstigen over; het zou volstaan het aantal reductiekaarten op de spoorwegen te tellen om het juiste aantal nog in leven zijnde gerechtigden te kennen.

Nu zij hun levensinde zien naderen en met bitterheid zien dat hun makkers van 1940-1945 meer geacht en beter beloond werden voor hun toewijding aan het vaderland, blijven de geweten politieke gevangenen 1914-1918 hopen dat er wat meer rechtvaardigheid ten hunnen opzichte zal worden betoond; zij wachten met ongeduld en beangstheid op de erkenning van hun wettige rechten en op het einde van een, klaarblijkende onrechtvaardigheid.

Na twee jaar strijd opdat een belofte, die plechtig gedaan werd, zou nagekomen worden, zijn zij ten zeerste ontstemd over het administratief getalm en over de valse voorwendsels die ingeroepen worden.

Dit voorstel wordt ingediend om voldoening te schenken aan de politieke gevangenen die een gevangenschap van

six mois pour un fait patriotique reconnu, ces prisonniers attendant en vain, le dépôt d'un projet gouvernemental.

ten minste zes maanden voor een erkende patriotische daad ondergaan hebben, daar deze gevangen, tevergeefs, op de indiening van een regeringsontwerp wachten.

M. JAMINET.

## PROPOSITION DE LOI

### Article unique.

L'article premier, § 1, 1<sup>e</sup>, littera a) de la loi du 24 avril 1958 accordant, sous certains conditions, une pension aux veuves qui ont épousé, après le fait dommageable, un bénéficiaire des lois sur les pensions de réparation, créant une rente de combattant et de captivité en faveur des combattants, des prisonniers politiques et des prisonniers de guerre 1940-1945 et réalisant certains ajustements en matière de rente pour chevrons de front, est complété comme suit :

a) pour les prisonniers politiques de 1914-1918.

22 mai 1962.

## WETSVOORSTEL

### Enig artikel.

Het eerste artikel, § 1, 1<sup>e</sup>, litt. a), van de wet van 24 april 1958 tot toekenning, onder sommige voorwaarden, van een pensioen aan de weduwen die na het schadelijk feit in het huwelijk zijn getreden met een gerechtigde van de wetten op de vergoedingspensioenen, tot het instellen van een strijdersrente en een gevangenschapsrente ten voordele van de strijdsters, de politieke gevangen en de krijgsgevangenen van 1940-1945 en ter verwezenlijking van sommige aanpassingen inzake frontstrepen, wordt aangevuld als volgt :

a) voor de politieke gevangen van 1914-1918.

22 mei 1962.

M. JAMINET,  
A. SAINTRAINT,  
J. MICHEL,  
M. DECARPENTRIE,  
G. SCHYNS.